

**Model współpracy instytucji
i placówek oświatowych
realizujących kształcenie dzieci
i młodzieży ze specjalnymi potrzebami
edukacyjnymi**

Szkoła Podstawowa w Kłecku
Rok szkolny 2014/15

Niepowtarzalność modelu

Rozwiązania lokalne muszą uwzględniać zarówno specyfikę problemów, jak i lokalne zasoby instytucjonalne, finansowe i kadrowe środowiska, którego dotyczą.



Charakterystyka wybranej placówki:

Szkoła podstawowa organizuje zajęcia w klasach I – VI dla 423 dzieci z Kłecka i gminy Kłecko.

Wśród nich jest 19 dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, głównie z uwagi na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim.

Dotychczas, do roku szkolnego 2012/13, dzieci z tą niepełnosprawnością mogły realizować obowiązek szkolny w położonym tuż obok Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, który jednak zmieniając statut skierował swoje usługi do ucznia z głębszym upośledzeniem umysłowym, niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem.

Doświadczenia szkoły ogólnodostępnej w pracy z uczniem z orzeczeniami są zatem stosunkowo nowe i wymagają wsparcia.

Zainicjowanie działań - maj 2014

- Starostwo Powiatowe w Gnieźnie inicjuje współpracę szkół z instytucjami mogącymi udzielić wsparcia dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - podjęto decyzję o zasadności przetestowania modelu współpracy tych jednostek ze szkołą ogólnodostępną.
- Analiza wykazała, że na poziomie powiatu jednostki dysponują różnymi możliwościami (np. w Gnieźnie MOPS zapewnia asystenta rodziny czy realizację usług specjalistycznych, a w Kłecku realizacja ustawy nakazująca zorganizowanie takiej pomocy była dopiero planowana, różne są także doświadczenia pracy w klasach integracyjnych w obu miejscach, itp.)
- Zdecydowano, że pilotaż modelu będzie przeprowadzony w jednej ze szkół gminy Kłecko



Organem prowadzącym szkołę jest Urząd Gminy Kłecko.

Na miejscu w Kłecku jest także siedziba GOPS, lekarze rodzinni, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Siedziba PCPR jest w oddalonym o 18 km w Gnieźnie.

Zaproszeni do modelu



Instytucje objęte pilotażem	Nazwa jednostki samorządu terytorialnego, której podlega instytucja
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kłecku	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie
Szkoła Podstawowa w Kłecku	Urząd Gminy i miasta Kłecko
Urząd Gminy i miasta Kłecko	Urząd Gminy i miasta Kłecko
SOSW nr 2 w Gnieźnie	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie
Zespół Wczesnego Wspomagania	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie
M-GOPS	Urząd Gminy i miasta Kłecko
PCPR w Gnieźnie	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie
Kurator społeczny	Sąd rejonowy w Gnieźnie
Lekarz rodzinny w Kłecku	-----

Pierwsze kroki

Podjęcie decyzji koordynatorów o zasięgu pilotażu.

Analiza przydatności pilotażu dla wybranej

Propozycja współpracy przedstawiona przez koordynatora dyrektorowi szkoły, uzyskanie zgody na udział oraz na zorganizowanie spotkania inicjującego działania w szkole

Zaproszenie instytucji na pierwsze spotkanie- uzyskanie zgody na udział w pilotażu.

Przeprowadzenie spotkania wyjaśniającego ideę podjętych działań z przybyłymi przedstawicielami instytucji

Uzgodnienie zakresu możliwych działań przez poszczególne instytucje

Zaplanowanie pierwszej aktywności – zebranie przez każdą z instytucji informacji na temat możliwości udzielenia pomocy dziecku z niepełnosprawnością i jego opiekunom (ustalono, że te informacje zostaną opracowane w formie mini poradnika dla rodziców i umieszczone na stronie internetowej szkoły).

Pierwsze spotkanie - 21 października 2014

Obecni przedstawiciele

- szkoły – dyrektor, pedagog pełniący równocześnie funkcję kuratora sądowego, nauczyciel wspomagający;
- organu prowadzącego szkołę – zastępca burmistrza Kłecka;
- SOSW - dyrektor ośrodka realizującego również wczesne wspomaganie rozwoju dziecka;
- poradni psychologiczno – pedagogicznej -dyrektor

Nieobecni przedstawiciele

- M-GOPS;
- PCPR-u;
- lekarzy rodzinnych

Rezultaty I etapu:

- Podjęto deklarację realizacji modelu współpracy przez przedstawicieli przybyłych jednostek.
- Zaplanowano działania wszystkich instytucji - koordynator projektu dotarł po zebraniu do kierownika M-GOPS-u i uzyskał deklarację wzięcia udziału w realizacji pierwszego zadania
- Każda z instytucji zadeklarowała przygotowanie krótkiej informacji na temat zakresu udzielenia wsparcia dzieciom niepełnosprawnym oraz ich opiekunom.
- Rozpoczęto działania diagnostyczne dotyczące sytuacji poszczególnych dzieci:
 - odbyło się spotkanie przedstawiciela Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z pedagogiem szkoły – ocena funkcjonowania dziecka oraz sytuacji rodzinnej – określenie instytucji mogących udzielić wsparcia.
 - 28 listopada o godz. 15 w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej odbyło się pierwsze spotkanie dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością w celu zainicjowania grupy wsparcia.

Instytucje - pomimo zadeklarowania udziału w pierwszym zadaniu - przygotowanie krótkich notatek o zakresie możliwego wsparcia udzielanym dzieciom niepełnosprawnym i ich rodzicom - nie wywiązały się ze zobowiązania.

Na przeszkodzie konsekwentnym działaniom w tym okresie stanęły min. obiektywne przyczyny: listopadzie wybory samorządowe w Kłecku przyniosły zmianę burmistrza, a tym samym konieczność ponownego nawiązania współpracy organu prowadzącego szkołę w modelu.

W styczniu podjęto kolejną próbę współpracy.

Do wszystkich instytucji, szczególnie tych, które mimo deklaracji nie zjawily się na poprzednim spotkaniu zadzwonił lub udał się koordynator działań z kolejnym zaproszeniem. Wzmocniono je także osobistą rozmową z koordynatorem na temat wagi i potrzeby spotkania. Przedstawiciele wszystkich zaproszonych instytucji ponownie potwierdzili gotowość do spotkania 30 stycznia 2015 roku w szkole podstawowej w Kłecku.

Rezultaty II etapu:

- Zainicjowanie pracy grupy wsparcia przez rodziców - zaproszenia innych rodziców dzieci niepełnosprawnych do rozważenia możliwości utworzenia stowarzyszenia – wspólne zorganizowanie baliku karnawałowego dla dzieci w dniu 2 stycznia 2015. Na tym spotkaniu rodzice próbowali zachęcić innych do pracy na rzecz tworzenia bardziej formalnych grup z możliwością budowania struktur zdolnych do samostanowienia.
- Spotkanie w dniu 30 stycznia 2015 r. - tym razem udało się przybyć przedstawicielom wszystkich zaproszonych instytucji, podczas spotkania obecni byli przedstawiciele:
 - szkoły – dyrektor, pedagog pełniący równocześnie funkcję kuratora sądowego, nauczyciel wspomagający;
 - organu prowadzącego – nowy burmistrz Kłęcka;
 - szkoły specjalnej realizującej również wczesne wspomaganie rozwoju dziecka – dyrektor;
 - poradni psychologiczno – pedagogicznej - dyrektor;
 - M-GOPS-u - kierownik;
 - PCPR-u- przedstawiciel.

W dniu 5 marca 2015 w Urzędzie Gminy KłECKO odbyło się spotkanie wszystkich instytucjonalnych członków modelu z rodzicami dzieci z niepełnosprawnością – uczniów Szkoły Podstawowej w KłECKU.

Miało ono dać możliwość pozyskania wiedzy o prezentowanych działaniach i uzyskania odpowiedzi na indywidualne pytania rodzicom dzieci niepełnoprawnych.

Na spotkanie zaproszono również członków nowego, lokalnego Stowarzyszenia działającego przy SOSW w KłECKU.

Spotkanie miało charakter prezentacyjny – zapraszający rodziców do korzystania ze stworzonej możliwości wspierania działań przez różne instytucje w jednym miejscu.

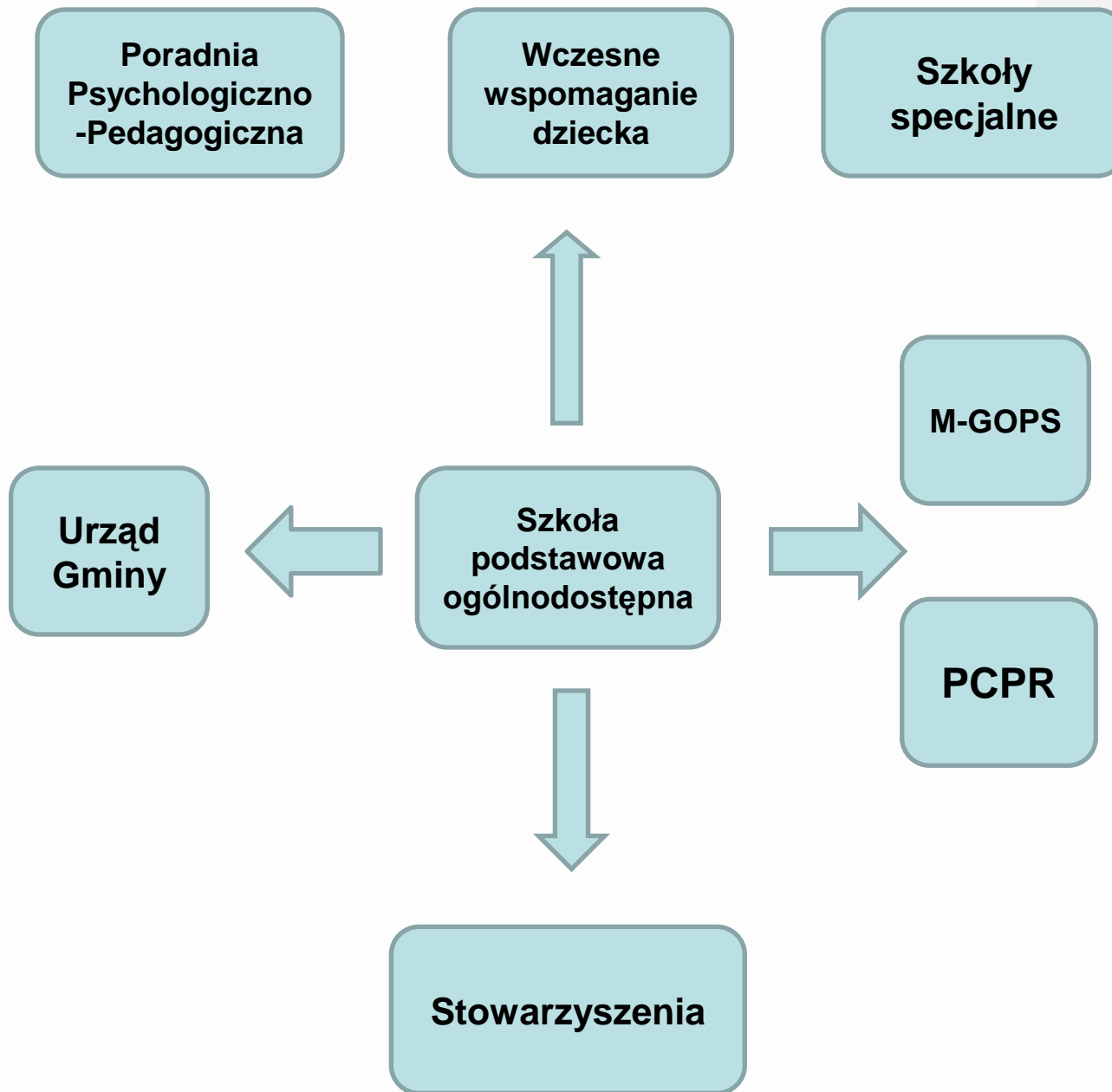
Koordynację dalszych działań przekazano dyrektorowi szkoły.

- W trakcie rozmów okazało się, że nie wszystkie informacje do tej pory były dostępne i jasne dla poszczególnych instytucji, zatem niewątpliwym atutem działań była wymiana wzajemnej wiedzy o sobie.
- Koordynator przygotował zestawienie statystyczne na temat dzieci z niepełnosprawnością uczęszczających do szkoły w Kłęcku. Zaproponowano instytucjom analizę poszczególnych przypadków pod kątem możliwości wsparcia, ale nie uzyskano zgody na tak mocno zindywidualizowane działania. Zdecydowano więc, że podobne spotkanie wszystkich realizatorów modelu zostanie zorganizowane dla rodziców dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do szkoły w Kłęcku.

Tym razem spotkanie było konkretne i dostarczyło wiele cennych informacji samym instytucjom o zakresie ich działań. Przedstawiono zarówno działania możliwe do podjęcia przez zadania ogólne instytucji, jak i te realnie podejmowane na danym obszarze, np.:

- stan przygotowania M-GOPS do realizacji „SUO”,
- wyjaśnienie możliwości sposobu wsparcia szkoły jako instytucji oraz poszczególnych dzieci przez PCPR, wskazanie konkretnych programów, z których można pozyskać fundusze, itp.
- doprecyzowanie możliwości wsparcia dzieci odpowiednią dokumentacją zaświadczającą o niepełnosprawności oraz różnice wynikające z faktu wydania ich przez różne instytucje (PCPR- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna),
- dookreślenie sposobu organizowania dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkoły (rozważanie na ile w tym przypadku można i należy zindywidualizować trasę dojazdu, jakie są do tego możliwości, czyje to są kompetencje).

Ponownie rozmawiano o przygotowaniu krótkiej notatki na stronę szkoły o zakresie działań poszczególnych instytucji. Przedstawicie PCPR zaproponował odesłanie zainteresowanych po informacje na temat działań do linku oficjalnej strony instytucji. Ponownie umówiono się na opracowanie krótkiej notki.



PODSUMOWANIE

Realizacja modelu wykazała, że w regionie istnieją liczne instytucje, w zadaniach których znajduje się pomoc rodzinom dzieci z niepełnosprawnością. Chociaż wszyscy zgodzili się, że cenne byłoby połączenie ich działań na rzecz rozwiązywania bieżących problemów, to jednak zdiagnozowano wiele przeszkód, min.:

- realizacja modelu w miejscowości oddalonej 20 km od miejsca ulokowania instytucji (PCPR, który jest jedną z kluczowych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych). Sprawiało to trudność w organizacji częstych spotkań z udziałem wszystkich, którzy mogliby w analizie sytuacji dziecka dostrzec swoje zadania;
- mała wiedza o możliwościach i zadaniach instytucji;
- różnorodność zależności jednostek samorządowych, którym podlegały instytucje, brak realnego zainteresowania ich realizacją modelu.

Kontynuacja modelu musi być jeszcze bardziej osadzona w realiach danej społeczności. Koordynację działań warto umieścić w Urzędzie Gminy, co czyniłoby go odpowiedzialnym za scalanie tych działań z ramienia znaczącej instytucji.

Idea łączenia działań na rzecz rozwiązywania problemów dzieci z niepełnosprawnością w sposób zintegrowany jest jak najbardziej słuszna i celowa.

Zapewnia ona:

- pomoc rodzicom i dzieciom w rozpoznaniu kompetencji placówek i wskazuje często na wiedzę o możliwościach, z jakich mogą jeszcze skorzystać przy wspieraniu działań na rzecz dzieci,
- tworzy rodzaj pozytywnej wzajemnej „presji” instytucji – powoduje efektywniejszą współpracę i rzetelniejsze przyglądanie się sprawom dziecka.

Warto zatem kontynuować poszukiwania sposobów jak najbardziej efektywnej współpracy instytucji, ale koniecznym będzie zwiększenie aktywności instytucji znaczących – Urzędu i szkoły, przeformułowanie ich działań z odbiorczych na moderujące.

**DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ
I POZDRAWIAM Z KŁECKA 😊**

**MARIOLA SOCHACKA
KOORDYNATOR
Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ**